

[Per Federspiel.]

for, at de bestræbelser, som vi nu har gjort os til talsmænd for igennem de sidste år, fortsættes for at opnå europæisk integration, og jeg tror, at det lille fremskridt, der er gjort fra regeringens side ved at bringe de nordiske landes regeringer sammen og få dem til at arbejde med et europæisk sigte snarere end med en snæver nordisk reaktion over for de økonomiske vanskeligheder ved de europæiske samarbejdsbestræbelser, er et meget væsentligt skridt i den rigtige retning.

Svend Haugaard: Jeg vil gerne ligesom flere af de øvrige ordførere begynde med at takke ministeren for den meget udførlige redegørelse, vi har fået. Den er ikke særlig optimistisk, men til gengæld nok så meget desto mere nøgtern. Det er ikke svært at fremlægge et skema for, hvordan man helst vil se markedsforholdene bragt i orden, men dette, skal vi sige teoretiske idealbillede af det økonomiske samkvem mellem landene må jo indebære fri konkurrence uden spæringer, told, mængdebegrænsninger, dumping osv., sådan at varen kan gå hen, hvor den værdsættes mest, og hvor man kan holde sig til den vare, som klarer sig bedst i konkurrencen.

Men desværre må vi jo erkende, at virkelighedens hårde realisme er meget langt fra denne ønskedrøm; der er så mange særinteresser, der skal beskyttes, og næsten alle stater bruger og misbruger restriktioner, dumping, subsidier osv. Det er i virkeligheden disse begrænsninger, som lægger en alvorlig dæmper på den samlede verdens velstandsstigning. Det er til skade for alle, men skadevirkningen er noget forskellig, thi jo større et område man tilhører, desto mindre mærker man skaden. For Danmark ligger det sådan, at vi er kendt for vor lidenhed i udstrækning, men til gengæld for netop i forbindelse med denne lidenhed at have en meget stor udenrigshandel pr. indbygger; der er næppe andre lande end Sverige, Holland og Island, som ligger på højde med os på dette område. Det betyder, at vi er meget følsomme over for restriktioner, og det betyder igen, at vi har alt at vinde ved et frit marked med så få hindringer som overhovedet muligt. Det bør vi huske i vore markedsforhandlinger og i øvrigt også i vore importbestemmelser — og

vi bør vel også huske det i vore reaktioner på alt for stærk fremhæven af opfordringer til f. eks. at „købe dansk“; der kunne jo være risiko for, at det på et eller andet tidspunkt slog igen.

Det må være ganske selvfølgeligt, at det er i Danmarks interesse at få skabt det størst mulige og det friest mulige markedsområde, og fra det radikale venstres side skal det da ikke være nogen hemmelighed, at vi havde ønsket et virkelig stort europæisk frihandelsområde, begyndende med Europa og forhåbentlig ført videre ud, uden mure, der lukker af; det skulle ikke isolere sig til et vesteuropæisk marked, men åbne både mod øst og vest og i øvrigt også mod de mange nye lande. Når der ikke er grobund for disse ønsker, må vi prøve andre muligheder, som ganske vist ikke er så ideelle, men som i hvert fald kan synes at være en hjælp. Herudfra har det radikale venstre tilsluttet sig forhandlingerne med fællesmarkedet om betingelserne for et dansk medlemskab — vel at mærke under den absolutte forudsætning, at England og helst også andre nordiske lande kommer med samtidig. Under denne forudsætning fastholder vi vore tidligere beslutninger, også den fra maj i fjor.

Vi har ikke næret meget store forventninger om en positiv fransk reaktion, og vi er for så vidt ikke overraskede over, at den franske modstand fortsat er usvækket. Vi er heller ikke overraskede over, at de øvrige fem landes vilje til at lægge et så stærkt pres på Frankrig, at de derved kunne risikere et indre modsætningsforhold, ikke er til stede. Men vi må beklage den franske stædighed, som på den måde låser situationen fast. Jeg er i øvrigt enig med hr. Ivar Nørgaard, når han antydede, at det ikke blot var en enkelt person, det drejede sig om, men at der sandsynligvis var rygdækning i stærke politiske kredse i Frankrig.

Vi har heller ikke næret overvældende forventninger til den økonomiske gevinst, det kunne være for landbruget at komme med ind i fællesmarkedet. Det ligger jo nemlig sådan, at priserne er lagt for højt, så højt, at de appellerer til overproduktion. Det har gjort, som det også har været nævnt her i dag, at man på en række områder er nået frem ikke alene til selvforsyning, men endog er begyndt at interessere sig for eksport og